

SLOVENSKI NAROD.

Izhaia vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike.

Inserati: do 9 pett vrt 1 D, od 10—15 pett vrt 1 D 50 p, večji inserati pett vrt 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici pett vrt 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrt 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.

Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davki posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znakma za odgovor.

Upravnistvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knaflova ulica št. 5, priljubo. — Telefon št. 304.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, L nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisana in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrata.

Posamezna številka:
v Jugoslaviji vse dni po Din 1.—
v inozemstvu navadna dni Din 1, nedelje Din 1.25
Poština plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" velja:

	V Jugoslaviji	v Ljubljani	po pošti	V inozemstvu
12 mesecev	120—	Din 144—	120—	Din 216—
6	60—	72—	60—	108—
3	30—	36—	30—	54—
1	10—	12—	10—	18—

Pri morebitnem povračaju se ima daljša naročina določati.

Novi naročniki naj pošljajo v prvič naročino vedno po nakaznicu.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Za evropski sporazum.

13. januarja.

Italijanski ministrski predsednik Mussolini je precej zameril Angležem, ker so njegov, na londonskem sestanku predloženi reparacijski načrt kratekmalno vrgli v koš in tako ni doživel onega vpoštevanja, katero je Mussolini pričakoval. V Pariz Mussoliniju ni bilo, približal pa se je Franciji. Sedaj po brezuspešni pariški konferenci se postavlja Mussolini naravnost proti Angliji in nasvetuje, da naj se sporazumejo med seboj zapadne države evropskega kontinenta napram Nemčiji, ker se je Francija. Sedaj po brezuspešni pariški konferenci se postavlja Mussolini naravnost proti Angliji in nasvetuje, da naj se sporazumejo med seboj zapadne države evropskega kontinenta napram Nemčiji, ker se je Francija sama izolirala. Nemčija se povabi na sodelovanje za direktno rešitev reparacijskega vprašanja. Italija vztraja sicer še nadalje na svojem stališču, da se ne pridružuje francoskemu pohodu v Nemčijo, hčete pa sedanj ostri trenutek porabit v svrhu, da bi se dobila tla za sporazum med kontinentalnimi državami in slediče mu obnova evropskega miru.

Francija je zato vedno pripravljena. Na svojem pohodu v nemško ozemlje postopa zelo preudarno in nemški vladi poslana francoska nota izrecno poudarja, da Francija sedaj ne misli na vojaške operacije in na okupacijo političnega značaja, marveč pošlje v ruhrsco ozemlje samo za varstvo odposlanstev potrebne čete in za jamstvo, da se mandat izvrši. Seveda, ako bi Nemci nagajali in oviralni francosko delo, potem ne ostane drugo nego aplikacija sankcij. Nemci imajo sedaj najlepšo priliko, da se pokažejo, ali so možje, ki računajo trezno in streme res po vzpostaviti evropskega miru. Sedaj si stope na reparacijskem toršču, drugi proti drugim, Francozi in Nemci in nastopil je čas, ko pride lahko mahoma do sporazuma. Anglije ni več v nemško-francoskem sporu in njena potuha Nemčiji je odpadla. Amerika omahuje, enkrat se čuje, da bo pomagala, drugič pa, da se misliti ni na to in da v Washingtonu pridno računajo, koliko je Evropa dolžna in da treba, da kmalu plača svoj dolg. Da je prvi hip po francoskem pohodu nastalo v Nemčiji veliko razburjanje, to je čisto naravno, toda ako ima Nemčija čas, dorasle državnik, stori korake, ki

ni dvoma, da so te dni komunistični voditelji v Moskvi, Berlinu in Parizu dan in noč na delu ter da prisijo na nemške delavce. Pariški listi poročajo, da so se nahajali v Essenu francoski, nemški in ruski komunisti, ki so se dogovorili za vse slučaje. Moskovska sila napre vse svoje moči, da bi provzročila v Nemčiji in Franciji ob sedanji napetosti kar največje sovražnosti, od katerih pričakuje zase uspehov.

Položaj je zelo nevaren. Kam krene Nemčija? Miroljubni glas iz Rima se nam zdi povsem umesten, zato pa naj bi ga poslušali Nemci in Francozi ter se končno povspeli do razuma in sporazuma, ki bi razveselil vso ogromno večino evropskega prebivalstva, katero stremi po miru in delu.

Nemčija naj končno računa z dejstvom, da je sama, da nima v Evropi nikake izdatne prijateljske pomoči in da je morebitni pogled na Moskvo za njo zelo problematičen pomena. Proslavljenha bo Nemčija, ako se izkaže v sedanji najkritičnejši dobi kot vrla boriteljica za mir in obnovno Evropo!

Izsiljena dvojezičnost.

(Dopis.)

Gorica, dne 11. januarja.

Javni samoslovenski napisi v Južni Benečiji so pred kratkim izginili. Nadomestile so jih italijsko-slovenske table, kjer se na prvem mestu sveti laščina. Uboga slovenščina je potisnjena na drugo in zadnje hlapčevsko mesto.

Kdor je pred letom dni potoval po novi julijski Italiji, je vkljub tedaj vladajočemu pritisku lahko vendarle imel občutek, da rimska vlada Slovencem sicer odjedva pravice, da pa tega ne deža v brutalno silo. Kajti kljub odredbam administrativnih oblasti so naša predmestja, trgi in vasi zadržali več ali manj čist samoslovenski značaj. Priseljeni Italijani tega značaja niso omadeževali za širok videz splošnosti. Širili so sicer v lastnem svojem krogu italijski jezik, praznovali narodne praznike, ki jih moremo mi le sopraznovati, toda na splošen razvoj našega narodnega življenja niso imeli večjega vpliva. Tudi niso posegali v tradicije, ki so julijskim Jugoslovenom ostale vzvišene in svete. Sedanja fašistska vlada pa jim je tudi v tem oziru pokazala drugo pot, o kateri meni, da je na kraju na najpripravnjeja za čimprejšnjo obistinitve ideala slovanske assimilacije v Italiji.

Prevrat na jezikovnem polju ne datira šele od včerajšnjega dneva. V Rimu in po naših ožjih provincah so mu pripravljali tla že dolgo časa. Saj so nam, predno so postali fašisti gospodarji položaja v deželi. Italijani namigavali, naj odnehmen od trdovratnosti in naj postanemo popustljivi ker da nam bo jarem na ta način lažje znosljiv. A naše ljudstvo, v jedru čisto in pošteno, ni hotelo omadeževati svojega značaja v vsiljevanjem. Iz tega razloga je fašistska vlada segla po drugem sredstvu: izdala je naredbo, ki nai pomaga utajiti dejstvo, da od Snežnika do Soče in naprej hiva rod, ki se noče nazvati potomca starih Latinov. Gospoda v Rimu očividno misli, da se dà zatrepi slovenstvo Julijske Benečije z dvojezičnimi napisi.

Metoda tega početja pa je nepravilna, kakor je dejanje samo z moralnega vidika neopravičljivo. Italija gospoda Mussolinija namreč javno izjavlja, da nas hoče čimprej asi-

militati in se v ta namen poslužuje istih sredstev kot jih je nekoč imela v rabi stara avstro-ogrška država. Iz razpada podonavske monarhije torek Italija ni pridobila ni za gram politično - upravne modrosti. Vsaj zdi se, da rimska gospoda ne zna, da se s pritiskom in upravi doseže samo odpor v širokih plastičnih ljudstva. Zato je bi to vedela in umela, ne bi utirala potov asimilacije z naredbami, ki sežejo v meso naroda ter ga bolj in bolj oddaljujejo od zvestobe napram Rimu. Italija je popolnomoma na krivi poti, eko meni, da si bo pridobila slovensko ljudstvo s pobijanjem pravice njegovega jezika.

Doživeli in prestali smo v prošlosti hude čase in trde boje z raznovrstnimi nasprotniki. Nemci so odstranjevali slovenski jezik iz uradov, omejevali so ga v šolah, škofi so ga prenovevali v pastirske listih. Pa

glej, cerkveni Rim in nekoč cesarski Dunaj sta bila prenalo močna, da bi ga ubila. Čimboli sta strnjala fronto proti njemu, tembolj se je krepl, jačil, razvijal in Širil, tem glasnje je odmeval v sričnih onih, ki so znali, da je jezik najdražja last in najznačilnejša narodova pravina. Zato ostane preganjanje slovenščine tudi za fašistski Rim isto, kar je bilo za cerkveni Rim in za cesarski Dunaj, udarec, od katerega bo bolela glava le tistega, ki je dvignil roko v nepošteni nameri, da ugonobi šibkejšega nasprotnika. Organičen izraz življenja ne utripi škode nikjer tam, kjer se ga hoče tajiti kljub temu, da življenje obstaja; to so uvideli že mnogi in to bo ob svojem času spoznali tudi fašizem. Razvoj narodnih manjšin se vrši po drugih zakonih in pravilih kakor so dekreti rimske vlade. —bar.

Pismo iz Prekmurja.

Štefana Küharja, posetnika v Markiševčih, ki posoja tudi svoje ime kot »lastnik i vodavnik teknika Mörtska Krajina«, ki izhaia v Murski Soboti v slabih prekmurščini in v madžarsčini. Ta kandidat, čigar namestnika postavi okraj Dolenja Lendava, je razvil tudi svoj deželni zanimiv program z izjavo, da je pripravil stopiti za slučaj volitve v demokratski klub, ako se zaveže ta, da bo podprtih njegov program. Ker mu je obljubil to dr. Kukovec, kandidira Kühar na listi, katere nosilec je dr. Kukovec.

Samostojna kmetska stranka se v Prekmurju še lovi in ne zna prav, kako bi začela. Sicer so vsi mnogoštevilni stavljenci agrarne reforme že iz lastno koristi njeni pristaši, a prav ta agrarna reforma je glavna težkoča, ker nočejo o nje ničesar ali vsaj prav malo čuti Prekmurci. Ti zahtevajo namreč, da se naj agrarna reforma ukine, če se ne more pametno izvesti. Prekmurci, v veliki večini delavci in obrtniki, se boje za svoj zaslužek na veleposestvih in za živež, ki so ga pridelovali veleposestva. Pravijo, da ne znajo tisti, katerim hočejo dati zemljo, te obdelovati in da tudi nimajo niti orodja niti živine, v sledi česar da bi padla poliedska produkcija Prekmurja in narastla že itak občutna draginja živežnih in ostalih potrebščin. Kakor kaže, bo igrala agrarna reforma precešnjo vlogo v boju strank, med katerimi iztega tudi Radič svoje prste, a se

M. Z.:

Naša drama.

Čudež sv. Antona. (Maurice Maeterlinck) — Črna dama iz sonetov. (Bernard Shaw.)

Dva slavna sodobna dramatika na en večer. Lepo. Toda ustrašil sem se v dvomih, ali je naše gledišče nalog kos. Shaweve stvari nisem poznal, pač pa sv. Antona, in tudi videl sem že to satiro. Naiboljša igralska združenja gostujejo včasih že njo, hoteč pokazati, da znajo še nekoliko več, nego svet itak o njih misli. Komorna igra, delikatesa za rajkulturnejše razumevatele igralske fine.

Moj strah pa je bil daleč prekošen. Kajti celo pri naših omejenih umetniških sredstvih nisem pričakoval takega igralskega poraza. Če se je ob koncih aktov vseeno dvignilo nekaj rok k ploskanju, je izhajalo od one čisto nerazsodne mladine, ki bi ploskala, naj bodo na odru Hudožestveniki ali pa bračno društvo iz Pijavegorice. Ali pa so bili klakerji? Po pravici tožimo, da ostaja naš občinstvo celo pri najboljših predstavah apatično. Sinoči je ta apatična pokazala svojo dobro stran: Ljudje niso živigli. Sodelujoči so pa menda sami čutili, kako je; po drugem aktu sta se oba zastora zelo hitro izpustila navzdol, ne čakajoč na aplavz.

Ena velika olajševalna okoliščina je bila tu. Lipah, ki je stremč, izobražen in dobro razvijajoč se igralec, je imel — to je moj občutek — hvalevredni namen, kot režiser pokazati, kaj znajo »mladini« našega gledišča. Prezrl pa je, da ima še sam prav malo režiserske izkušnje in da se ravno te vrste nalog lotevajo le prvi režiserji kulturnih središč, ako naj bo stvar umetniško vžitna. Prezrl je tudi, da so igralci začetniki vporabni le v varni sošeski izkušenih, dobrih igralskih moči, ki jih »nosijo«. Tukaj se je pa preverjal po odru kup krvavih diletantov, med katerimi je tudi Peček — ne ravno eden izmed naših protagonistov, vendar pa vporaben in včasih celo dober igralec — padel v popolu diletančizem, bil neznenos in v svoji vprav paradni vlogi čisto nemogoč. Ne dosti manj nemogoč, nego neki g. Markič, ki je bil v maski, kretnji in govoru tak, da bi mogli v gledišči šoli razkazovati za izgled, kako se gledišča javno ne smeigrati. Cesari, ki je v dobrem ansamblu že nekaterikrat vzbujal prav prijetno pozornost, je bil sicer v lakajski livrij, igral je pa nekaj Figaribrovega hlanca. In tako dalej.

Ne more se mi očitati, da ne bi izdatno in navdušeno hvalil, kjer je le moge. Zato pa gospodje igralci tudi ne smejo biti hudi, če jim poverim svoje mnenje brez ovinkov tedaj, kadar igrajo slabo. In če je tale recenzija posebno

drastična, leži to na tem, da se tako slabe igranki snloh ne spominjam, odkar hodim h kakovinkoli slovenskim predstavam. Morda so pred 60 leti takole igrali in Slovenci so bili iz principa zadovoljni. A naše državno narodno gledišče ne more biti toršje za take, četudi še tako dobro mišljene ansamblske eksperimente z začetniki. Saj ni oder dramatske šole. In izbrati so si morali ravno igro, gledel, katere je dvomljivo, če bi je celo naši najboljši morda ne »vrgli«. Prosim glediško ravnateljstvo, naj iz oziru na okus in glede na značaj našega gledišča kot reprezentativnega državnega umetniškega zavoda igro nakratko odstavi z repertoarja, da bo sramotno hitro konec.

Kakor vaza v puščavi se je održala iz vse kolobocije Rakarjeva kot stara dekla Virgina. Ona je bila za svojo osebo res prav dobra, skoro bi dejal izvrstna. Dokler sta bila s svetim Antonom sama, je igra precej obeta. Ker tudi Kralj je bil kot svetnik dobro na svojem mestu in bi bil imel ob drugačnih soigralcih še mnogo več učinka. Le drugo masko bi mu želel, tako, kakor slikajo sv. Antonu puščavnika: Dobrodruš starček z okroglo popolno plešo in močno sivo brado skoro do pasu. Kralj je igral askeško, kakor tipična slika svetega Frančiška z Asizija. Elektročne žarnice v lasih bi se smele ogrevati.

Skratka: Proč s tem; pa urno! Druga igrica je bila Shawova. Igrana je dosta dobro, dasi tudi ne najboljše. Niti Šarljeva kot kraljica Elizabeta ni bila posebna. Preveč »zmahtna« je bila

kakor so kraljice pri potajočih družbah, ki se ustavljajo po trgih in večjih vasih. Vse preveč pozervstva. Tudi Lipah kot Shakespeare je mi je zdel premalen-kosten. Shaw je hotel pokazati dva Shakespearja: Profesjonista, ki si kakor reporter zabeležuje vsak izrek drugih, če mu ugaja — torej vskakovanega človeka, ki se praktično trudi v svoji stroki. — in velikana Shakespearja, pesnika, ki pozabi na vse drugo in v afektu sledi samo svojemu vznosu, ne pomisljajoč, da ga stane morda glavo ali vsaj svobodo. Ti dve duši se neposredno menjavata v Shakespeare.

Pikant domislek je, da prihaja s pajčolanom zagnjena Elizabeta na oder kot mesečnica, govorča v sanjah in skošajoči izbrisati si z roke neviden madež od krv obglavljenje Marije Stuart. Torej tako, kakor pohaja ponoči morilска lady Macbeth po svoji graščini.

Kar se tiče črne dame — majhna vloga, ki se je je Gabrijelčičeva dostojno iznebila — je stvar ta,

prav ne upa, ker paži oblastvo na način njegove agitacije.

V splošnem je gorenje Prekmurje bolj napredno in zavedno kot doljenje. Zlasti so napredne protestantske občine, na žalost pa so pastorji še vedno madžarsko orientirani. V tem oziru ni nič boljša katoliška duhovščina, ki šteje v svojih vrstah samo par slovensko čutečih mož. Bolje pa to ne bo, dokler ne pride Prekmurje tudi v cerkvenem oziru izpod ogrskega območja pod marioborskega Škofa.

Kakor vse kaže, je Prekmurje ključ Izida volitev v mariborski oblasti. O tem pričajo tudi avtomobili in vozovi, ki rotajo v zadnjem času po slabih prekmurskih cestah, napolnjeni s »slavci«, t. i. prečani.

Pismo iz Rima.

Dopisnik lista »Novo vremja« opisuje današnji položaj v Italiji tako:

»Po prvem omampljenju od fašistovskega uspeha se opaža v italijanski javnosti dvom in nezaupanje napram bodoči politiki Mussolinija. To je v ostalem običajen pojav, ki se opaža vedno in povsod — reakcija po razburjenju. Vendar pa treba ta pojav podčrtati. Mussolini ima mnogo nasprotnikov, ki izkorčajo najmanjšo napako njegove politike, javnost pa, ki ne razume fines in težav vseke politike sploh, je s prevelikim zaupanjem pričakovala od nove vlade to, česar ji ne more dati takoj niti Mussolini, niti kak drug prvak njegove stranke. V prvi vrsti so ljudje pričakovali, da bodo takoj padle cene, vsaj zaradi dviganja italijanske valute, ki naj bi sledilo obredanju že itak preveč požrešne spekulacije in znižjanju nekaterih davkov. Mesto tega pa nam grozijo novi davki, proti spekulaciji dosedaj ni ukenjeno ničesar. draginja se ni zmanjšala, marveč nasprom. To je prvi vzrok nastalega nezaupanja. Italijani, ki se sicer hitro navdušujejo, so pa po naravi nezaupni. Mnogi trenutno misleči ljudje obsojajo Mussolinija radi njegove preteklosti, kar vzbujata nezaupanje v bodočnost njegove politike. Jaz nisem pristaš tega nezaupanja, vendar pa se mi zdi potrebno nagašati, da država nikakor še ni pomirjena, sovražniki javnega dela, socijalisti in njihovi idejni zavezniki v Moskvi pa ne dremljejo. Socijalisti so začeli po svojem porazu zbirati sile in izgleda, da streme za isto organizacijo, ki je pomagala Mussoliniju do vlade. Če ta okolica preti z državljanško vojno, to bo pokazala najbrž že bližnja bodočnost. Ni dvoma, da socialisti zbirajo svoje sile, iz Rusije prihaja neprehnomadnar in agenti in na predstoječem socialističnem kongresu, ki se sestane koncem januarja v Rimu, se pričakuje združenje vseh struj te stranke in konec ne sporazuma, ki je povzročil njen poraz.

Mussolini bi seveda lahko obračunal s svojimi nasprotniki, vprašanje je le, če bo hotel om to resno storiti. Očitajo mu popustljivost napram njegovim nasprotnikom in amnestijo, ki je dovolila mnogim socialistom, ki so bežali, vrnilti se mirno nazaj in poprijeti se zopet svojega razkravajočega delovanja. Vendar pa Mussolini tupatam nastopi proti mogočim izgredom. Tako je z ene strani odstranil po celi državi prefekte in kvestorje in na njihovo mesto naznačil svoje somišljenike, iz druge strani pa organizira mesto prejšnje policije (guardie regre) novo, kamor se sprejemajo samo fašisti. Toda v njegovi stranki je brez dvoma mnogo ljudi, ki nimajo nobenega političnega preprinjanja in so pravljeni prodati se v slučaju ugodnejše prilike. Vsekakor vzbujajo Mussolinijevi ukrepi, začenši z zameno prefektov. Živahne govorice med prebivalstvom o tem, da se namerava proglašiti za predstavnik republike in zato favorizira socialistično mesto da bi stopil z njimi v energično borbo, kajti rincus vendarle ni sredstvo za energično politično hor-

polti. Klub temu je pa Shakespearev prijatelj in občastni protektor, grof Pembroke, mladenič obsevan z izrednim čaram osebne lepote in stanovskega bleška, pesniku ono temno krasotico lepega dne speljal. Nesrečni pesnik, ki je bil tudi Pembroke v sonetih opeval, je dajal svojim čutom duška na raznih mestih svojih dram in stvari nikoli ni mogel čisto pozabiti, ker je bilo že njo spomenuto tudi izdajstvo prijateljevo. Kdo je bila ona črna dama, ni natanko dognano. Imenujejo pa raziskovalci neko dvorno damo kraljice Elizabete, imenom Mary Fitton. Stara je bila tedaj 19 let, Shakespeare pa 33.

S Pembrokom, ki je bil sam nekaj pesnika in eden najradodarnejših mecenatov, se je Shakespeare po smrti Elizabete zopet spriznal. Mary Fitton je bila mejtem že drugič omogočena, povrhu je pa rodila v svojih mladih letih trem očetom nezakonske otroke. Eden je bil Pembrokov. Tako trde kronisti. Bila je ne ravno lepa, a burškozno vesela in duhovita ženska.

S svojo igrico je Shaw, kakor izpričuje dvogovor med kraljico in Sha-

bo. Morda bo kdo vprašal: kaj pa kralj in njegovi pristaši? Z žalostjo je treba odgovoriti, da kralj ne glede na njegove osebne vrline v državi ni priljubljen to pa v prvi vrsti radi njegove inertnosti in preveč suženjske pokorščine konstituciji, ki ni izvzemši politikane, nikomur potrebna tem bolj, ker niti sama konstitucija ne zahteva od kralja take pokorščine. Poleg tega rezerviranost kraljeve rodbine, ki se nikjer ne pokaže in škoduje tako kraljevi priljubljenosti. Batti se je, da kralj v odličnem trenutku ne bo imel okrog sebe mnogo pristašev monarhije. Če bi Mussoliniju padlo na um proglašiti se za predstavnika republike, ne bo naletel na poseben odpor in socijalisti z Moskvo vred bi ga v tem slučaju seveda še podpirali. Ta misel vzne-mirja sedaj italijansko javnost.

Okupacija ruhrskega ozemlja.

— Rim, 12. jan. Nemški poslanik je izročil včeraj italijanski vladi noto, v kateri se protestira proti vkorakanju v ruhrske ozemlje.

— Berlin, 12. jan. »B. Z. A. H.« poroča iz Gelsenkirchen, da do sedaj še ni opažati nobenega gibanja Francozov in Belgijcev proti Bochumu, vendar pa pričakujejo okupacijo Gelsenkirchena in Bochuma danes. Iz Gelsenkirchena se bo baje vršilo prodiranje proti Dortmundu.

— Essen, 12. jan. (Wolff) Francoska renska flota je prispevala v pristanišče Ruhrt.

— Essen, 12. jan. Na glavnem kolo-drovu in na glavnih pošti so postavljene francoske straže. Okupacijski pas okrog Essena se razteza na okrožje 30 km. V Essenu je nastanjenih okrog 5000 francoskih vojakov. Generalno obratno ravnateljstvo državnih železnic so premestili iz Essena v Elberfeld. Ker nemške oblasti računajo s tem, da zasedejo Francozi tudi Bochum, je bil glavni carinski urad premesten. Francoske okupacijske čete so že rekvirirale hotel »Kaiserhof«.

O MORATORIJU NEMČIJI

— Pariz, 12. jan. (Havas) Reparacijska komisija bo razpravljala jutri o prošnji Nemčije glede moratorija za leto 1923. in o predlogu francoske vlade, ki govoriti o enoletnem moratoriju, ki bi se opral na slednje pogope: ukrepil v svr-hu stabilizacije marke, nadzor nad nemškimi financami in zaplenitev garancij v slučaju, da Nemčija ne izpolni svojih dajatev.

— Pariz, 11. jan. (Wolff) Posvetovanja reparacijske komisije o nemški noti z dne 13. nov. I. L., torej glede moratorija, se začne v soboto dopoldne. Posvetovanja so bila odgovorena po izjavi »Petit Parisien« zato, ker namerava francoska delegacija predložiti reparacijski komisiji načrt, ki ga je izvršil ministrski direktor Seydoux skupno s člani francoske delegacije.

PROTEST NEMŠKIN VLADE

— Berlin, 12. jan. Državni tajnik za zunanja dela je izročil francoskemu poslaniku obširno noto nemške vlade kot odgovor na francosko obvestilo o okupaciji ruhrskega ozemlja. V tej noti pravi nemška vlada med drugim: Francoske in belgijske čete so z oboroženo silo zasedle ruhrske ozemlje. Francoska vlada opravičuje ta svoj nastop z ukrepom reparacijske komisije glede dobave lesa in premoga in se sklicuje na paragraf 17 in 18 versailleske mirovine pogodbe, obenem poudarja, da te akcije ni smatrati kot vojaško akcijo ali kot okupacijo s političnim značajem, za to da računa z dobro voljo nemške vlade in z njenom pomočjo pri nastanitvi okupacijskih čet. Temu nasproti pa mora nemška vlada ugotoviti: Sklep reparacijske komisije ne upravičuje francoske vlade, ki pomenja kršitev versailleske mirovine pogodbe. Po sklepu reparacijske komisije z dne 2. marca 1922. lahko francoska vlada, ako se dobava lesa in premoga ne vrši redno, zahtevati plačilo v gotovini. Ako so ta plačila neizteviliva, potem sme izvesti razne gospodarske in finančne protimere, pod nobenim pogojem pa ne sme z oboroženo silo okupirati dosedaj nezasedenih delov Nemčije, kar ne pome-

pesnik, hotel vsekatì ves britanski narod, ker se še do danes ni znal dvigniti do lastnega, po državi plačevanega narodnega gledišča, ki bi bilo vzor in matica za razvoj igralske in dramske umetnosti. Na vse svoje je Angleži oslabno ponosen; a gledišče mu je, kakor pred 300 leti, še danes čisto zasebna zadeva, business, s katero naj se pečajo podjetniki, če jim kaže. Morda sodobna Anglia je zato tudi nima nobenega igralca, ki bi dosegel umetnost velikih igralcev drugih narodov, in slavna Ellen Terry, ki je korakala čez odre angleškega jezika kakor kraljica igralske umetnosti, je v Berlinu — zdaj je menda že več let mrta — čisto navadno propadla. Bila je mrzla Angležinja s pričutnimi ogromnimi pozami, dolgočasnemu, zastarela deklamatorica. Tako je bilo čitati v nemških listih.

Shawova medigrlica ima smisla to-rej v prvi vrsti pred angleškim občinstvom. Pri nas je trepla tudi na nerazpoloženju, ki ga je vstvaril bil »Sveti Anton« —

na ničesar drugega, kakor kršenje nemške suverenosti. Ne glede nato pa bi smela tak korak napraviti samo celokupna antanta, ne pa Francija sama. Uvažavajte vse to, smatra nemška vlada francoska akcijo kot oborožen napad.

Proti temu oboroženemu napadu protestira nemška vlada z vso odločnostjo, ker je to nasilje nad državo, ki si v danem momentu ne more pomagati. Ker je Nemčija razočrena, se temu kršenju miru ne more upreti, vendar pa odkijanja vsako odgovornost za eventualne težke posledice. Prva posledica francoske akcije bo padec marke, drugih posledic pa sedaj še ni mogoče predvideti. Z ozirom na to, kar se je dogodilo, izjavlja nemška vlada, da ne more izpolnjevati svojih obveznosti napram državam, ki se udeležujejo okupacije nemške ozemlja vso dočel, dokler trajajo okupacija.

ANGLIJA NAPRAM FRANCOSKI.

— London, 12. jan. (Wolff) »Pal Mall and Globe« poročajo o včerajšnjem seji kabineta, da je Bonar Law nastopal s poročilom o pariški konferenci. Nato je kabinet razpravljal o položaju, ki je nastal zaradi francoske okupacije. Na seji kabineta niso bili storjeni nobeni sklep Angleška, ki obdrži svobodo postopanja, je Francijci iskreno naklonjeni, obenem pa je odločno proti njeni akciji. Slihni finančni in gospodarski izvedenec izjavlja, da francoska politika lahko pospeši usodepole posledice za samo Francijo, kar tudi za zavezničke. Nekateri člani vlade stoejo posebno odločno na stališču, da je treba brez posebnega odlašanja rešiti vprašanje glede odstopa Angleške iz Porejna in reparacijske komisije, da se tako loči angleška vlada od politike in akcije Francije. Danes so uradni krogi odkrito izjavili naziranje, da tiči v daljnji okupaciji angleške čete ob Reni. Ceprav ni bilo sklenjeno odpoklicati angleške čete in se to tudi v doglednem času ne bo zgodilo, vendar angleško vojno ministristvo pripravlja načrt za umikanje angleških čet.

AMERIKA ZA REVIZIJO MIROVNIH POGODB.

— Newyork, 12. jan. (Wolff) Washington Post, ki jo smatrajo kot glasilo ameriške vlade, piše, da je francoska zasedba ruhrskega ozemlja velika napaka. Posledice okupacije bodo najbrže za Francijo bolj škodljive, kakor za Nemčijo. Naloga druge mirovne konference bo moralna biti, da revidira vse mirovne pogodbe, ki so bile sklenjene po svetovni vojni.

— Washington, 12. jan. Iz vladnih krovov javljajo: Ameriška vlada se bo udeležila dela za gospodarsko upostavilo Srednje Evrope samo pod izrečnim pogojem, da se revidira versailleska pogodba v vseh načinjenejših točkah, pred vsem pa v točkah, ki se tičajo reparacijskih obveznosti.

Julijnska krajina.

— Občitnica smrti »prvega slovenskega fašista« so proslavili v Postojni te dni tamkajšnji Italijani in gosp. U. Urbanaz mu je napisal v tržaškem fašistovskem glasilu spominski članek. Ta fašist je Josip Urh. Dne 4. jan. 1922 so našli Urha ubitega ob meli. Njegov oče je iz žalosti nad sinovo usodo izvršil kmalu na to samom. Il Popolo di Trieste pozna Urha kot popolnoma udanega Italijonoma, naglaša v njegovem počestnosti, da je pridobil simpatije Italijanov. Med prvim je imel načelo fašizma in se vpisal v »fascio«. To, kar je potem počel, se vidi Italijanom za državljano zelo koristno. Mogoče, drugi pa se spominjajo strahu, ki so ga imeli pred Urhom in vohnstvo se na eni strani dobrobita, na drugi pa obsoja. Ni se doalo točno dognati, kdo je povzročil Urhovo smrt vendar Urbanaz v vsu dobrobiti dolž Jugoslovence, da so ga ubili in navača kar imenat Italijanskim nasilnim pritiskom na Slovence je spravil Urha v italijanske roke in v njih tiči njegova krivda in njegov nesrečni konec. Govoriti o mučenju je pa načrnost smesno.

— Idrija spada po razkosnosti Julijske Krajine v Furlanijo (ne pod Trst kakor se je prvotno poročalo). Zelo je vznemirila idrijčane vest, da se odpravi podprefektura in prenese v Tolmin, če že ne celo v Trbiž. Mesto in okolica se vpirata temu, ker tako odpravi pa prinesla ogromno škodo Idriji in okolici. Zupani vsega okraja so sestavili spomenico in jo izročili tržaškemu prefektu, ki je končno izjavil, da podprekekuje v Idriji ne namerava opustiti.

— Beneška Slovenka, ki je nagnala fašiste z ricinovim oljem. V vasi Ažli so iskali fašisti delavca Pasona. Dobili so ga v tovarni in privlekli na njegov dom, kjer so mu hoteli vlti v ustna ricinovega olja. Ko je žena videla, kaj delajo z možem je zagrabila kozarec z oljem in ga trečila v glavo nekemu fašistu. Potem je skočila skozi okno na dvorišče, tam zagrabila drugo čašo olja in jo vrgla na fašiste. Nastalo je velik krik in vik in vačanji so prihiteli na pomoč Pasonovi ženi. Ni bilo drugačnega da so moralni fašisti bežali izpred razjarjenih množic. Vrgli so neko bombo, ki se pa ni razpoložila.

— Ve Dekanij v Istri so otvorili pred kratkim Italijansko šolo. Vsa vas je moral biti svečano razpoložena, ker so prišli k otvoritvi lažišči in raznili kračev. Bilo je tudi mnogo govorov in imenom fašistov iz Pobegov je govoril slovensko fašist Krašnik.

Politične vesti.

= Minister Jovanović in revizija u-stave. Urednik »Jutarnjega lista« v Zagrebu je imel razgovor z ministrom ver Ljubo Jovanovićem. Na vprašanje kakšno stališče zastopa radikalna stranka napram reviziji u-stave, je Jovanović odgovoril: »Mi stojimo na stališču, da bi sedaj na bilo oportuno revidirati u-stavo. Ustava, kakršna je, nam garanjuje našo teritorialno nedeljivost in nam koristi na zunaj. Do Vidovega dne smo bili mednarodno priznana država, a nismo imeli ustave. Danes imamo ustavo in radikalna stranka jo brani, ker je zanje glasovala. Prejšnji načrti ustave za radikalno stranko ne obstajajo več, aka pa so po volitvah pokaze potreba za revizijo, bo radikalna stranka vsak tak predlog vzel v pretres in o njem dala svoje mišljene. Ako že govorimo o ustavi, lahko povem, da imamo v parlamentu največji poslov, kakor voditi ustavne borbe. Na upravnem in zakonodajnem polju se da mnogo storiti. Tem potom se dade odstraniti razlogi nezadovoljnosti tudi na Hrvatskem. Sto in sto let smo bili pod jarmom tujev, zato nam je treba sedaj predvsem delati. Tudi v najnaprednejših krajih naše države je že mnogo dela, da se izboljšajo razmere na gospodarskem in kulturnem polju.«

= Narodno socijalistična stranka in volitve. Glasilo narodnosocijalistične stranke in prejelo navodila za vse predpriprave za volitve. Izredni občni zbor stranke »Nova pravda« piše: »Poročila o seji izvrševalnega odbora NSS, ki se je vrnila 6. t. m., so prinesli raznliki listi. Poročali so o vsem mogočem, samo prvega ne. Sanjari se tudi o republičanju, o skrajni levici itd. Kakor je že v officialnem poročilu povdarenjo, je načelstvo podalo točno počelo o delu stranke bo odločil o nastopu. Radi tega pozivamo vse naše tovarise, da se ne dajo begati od raznih agitatorjev.«

= Povratni poslanik Spalajković v Pariz. G. Miroslav Spalajković je zapustil konferenco v Lausanne in odpotoval na svoje službeno mesto v Pariz. Kot šef naše delegacije je bil načelnik ministrstva ver dr. Lanović. Minister Jovanović je bil gost nadškofa dr. Bauerja in je stanoval v nadškofski palači na Kapitolu.

= Zahteve po nastopu »Jugoslovenske zajednice«. S celjskega okraja smo dobili tole pismo: »Volilna borba se že pri

= Politični umori v Egiptu. V zadnjem času se množe v Egiptu umori iz političnih motivov. Pred kratkim je bil na cesti pred svojim stanovanjem ustreljen Anglež Robson, profesor pravne fakultete v Kairi. Egitovska vlada je izrazila angleškemu zastopniku maršalu Allenbyju svoje obžalovanje glede grozodejstva ter objubila izslediti in kaznovati krvice. Lord Allenby je dal pri tej priliki razumeti, da ne more biti govorova o ukinjenju vojnega prava v Egiptu, dokler se slični zločini ponavljajo. Dasi se je britanski protektorat nad Egiptom končal 28. februarja 1922, zoper jezdi britanska kavalerija po kajskih ulicah. V svojem oglasu na egipčanskem prebivalstvu pravi Lord Allenby, da so morlici in oni, ki k umorom hujskajo, največji škodljivci naroda, ki se s takimi dejanji ne rešuje, marveč peha v nesrečo.

= Ameriški konzularni distrikti v Jugoslaviji, na Reki in v Trstu. New York (Jugoslovanski Oddelek F. L. I. S.) State Department naznana, da je odobril sledče delokroge ameriških konzulatov v Jugoslaviji: 1. V delokrog ameriškega konzulata v Belgradu spadajo: Srbija, Črnomorje, Vojvodina, Hercegovina, Vukovarska županija v Slavoniji, okrožji Split in Dubrovnik v Dalmaciji in okrožji Tuzla in Sarajevo v Bosni. 2. V delokrog ameriškega konzulata v Zagrebu spadajo: Slovenija, Prekmurje, Mediumurje, Županije belovarska, zagrebška, varazdinska, virovitiška in požeška v Hrvatsko-Slavoniji, okrožja Travnik, Banjaluka, in Bihač v Bosni, Županiji modruško-reška in ličko-krbavska, nadalje oni del Dalmacije, ki leži severno od splitskega okrožja in ki je bil poprej razdeljen v okrožji Šibenik in Zadar. — Kar se tiče ameriškega konzulata na Reki, spada v njegov delokrog le svobodna država in mesto Reka. Gleda delokroga ameriškega konzulata v Trstu, ni State Department še našel umestno določiti natančno njegov delokrog. Kjerkoli ni delokrog kakega konzulata natančno določen, velja načelo, da je dottični konzulat na uslužu za vse one kraje, ki so bližji njegovemu sedežu kot onemu, katerega drugega konzulata v isti državi.

= Aretacija Omar-paše v Rimu. Omar-paša je mlad Arab iz Libije. Precej časa že vodi italijsko vlado za nos in namesto da bi bil izvršil to, kar so mu naročili v Rimu in ga za tak posel tudi draga plačali, je odhalil v Libijo vedno z namerom, da je hujškal tamkajšnje rodoove proti italijskemu gospodstvu. To je trajalo leta in leta. Omar-paša je lahko v Rimu rimska vlado imel za norca in je pri tem izborni živel ter si nabral iz italijskih državnih blagaj za kolonije veliko premoženje. Zadnje negovo bivanje v Rimu pa je postalno usodenopolno, ker se je sedanja vlada prepričala, kako škodo dela Omar-paša Italiji v Libijski koloniji. Sedaj so ga spravili pod klijuč; da bi ga obsojili, tega pa najbrže ni pričakovati, ker bi se njegovi rojaki uprli in morda celo povsem pregnali italijsko oblast iz Libije.

= Za skupen nastop naprednih strank. Prejeli smo in priobčujemo: Na sestanku v Lukovici dne 10. januarja 1923 navzoči pristaši vseh naprednih strank zahtevajo odločno, da se pri volitvah za narodno skupščino združijo vse napredne stranke v skupen nastop proti klerikalcem. Zato zahtevajo od vseh vodstev strank, da ta vnamen stopej v stik in da jih pri tem vodi samo ideja prave in resnične naprednosti. Odpasti morajo vsi osebni napadi, posebno v listih.

= O slovenskih komunistih piše beogradsko »Vreme«: »Komunisti v Sloveniji še niso precizirali svojega stališča. Netočno so vesti, kakor da bi oni čakali na zaključku beogradskih komunistov, ker je znano, da obstoja med srbskimi in slovenskimi komunisti že od davna ljut spor, predvsem zaradi zahteve beogradskih komunistov o centralizaciji poslov v komunistični stranki. Skoraj gotovo je, da nastopijo v Ljubljani komunisti skupno s klerikalci. Ako bodo to storili tudi na deželi, je odvisno od sporazuma v posavnih okrajih, največ pa od sporazuma glede oseb kandidatov.«

= Proces proti napadalcu na predsednika francoske republike. V Parizu se je začel proces proti mlademu revolucionarju Gustavu Bouvetu, ki je 14. julija 1922 strejal na predsednika Milleanda, ko se je le-ta vračal od vojaške parade v Longchampu. Bouvet je pričakoval predstojnika, ki je sedel v istem vozlu z ministriškim predsednikom Poincaréjem, nad tri ure na oglu Avenue des Champs - Élysées in Avenue Marigny. Ker predstojnika ni poznal, je strejal na slipo srečo proti tretjemu vozlu spreveda, katerem je sedel policijski prefekt Naudin z svojim spremstvom. S prvim strealom ni zadel nikogar, druga krogla je ranila pasantinjo gospo Ducamp. Obtoženec je sicer jetičen, toda izvedenci so mu priznali odgovornost za storjeno dejanje. Bouvet se izgovarja, da je hotel samo demonstrirati.

Promet naših državnih železnic od prevrata do danes.

Gotovo ugodimo našim čitalcem, aki podamo tukaj sliko razvita prometa na progah zagrebačke direkcije zlasti z ozrom na pogost razpravljanje o železnički upravi v obče. Iz te slike naj se tudi razvidi in presodi glavno vprašanje: so - II državne železnice napredovali ali ne.

Leta 1919. je merila mreža zagrebačke direkcije 2144 km, brez slovenskih in dalmatinskih prog. Danes meri mreža po raznih priraskih in odbitkih 2125 km, skupaj s slovenskimi in dalmatinskim programi pa 2724 km. Bivša direkcija Trst je obsegala 1031 km, največja avstrijska direkcija pa 1894 km.

Število vlakov, ki so bili v prometu na omenjeni mreži, bilo je, brez Slovenije in Dalmacije in v letu 1922 povošeto za november in december, številke o kotorih sledijo:

Število osebnih in mešanih vlakov:
Leta: 1919 1920 1921 1922
43.258 59.832 82.584 95.000

Število tovornih vlakov:
Leta: 1919 1920 1921 1922
47.637 69.007 68.051 81.000

Te številke dokazujejo, da promet kljub vsem zaprekam od leta do leta stalno raste. In ne sme se še pozabiti, da vložijo mešani vlaki tudi tovorne vozove.

Ta porast prometa se pokaza tudi, ako vzamemo za preso drugo bazo. Tako izrašajo n. pr. vlakovni kilometri (osebni in tovorni skupaj, brez Slovenije in Dalmacije) sledče številke:

Leta: 1919 1920 1921
4.052.518 4.809.503 6.595.179

Sto - brutto - ton - kilometrov prevozilo se je:

Leta: 1919 1920 1921 1922
15.213.722 15.498.595 19.021.396 22.000.000

Število prevoženih osnovnih kilometrov - osebnih in tovornih - je znašalo:

Leta: 1919 1920 1921
170.853.017 193.305.435 247.120.950

Na teritoriju zagrebačke direkcije, brez Dalmacije in Slovenije, se je natovarilo leta 1922, od januarja - oktobra sledče število voz: 15.305 + 9808 + 15.914 + 17.219 + 20.062 + 15.318 + 16.675 + 21.348 + 20.160 + 21.240 = 173.054, kar pomeni na dan 570 voz. Velik del prometa direkcije odpade na transisti promet.

Zanimivo je, da je število porabnih lokomotiv od leta 1920. sem povečalo le za 3%, dočim se je število vlakov povečalo za 24%. Število sto - bruttoton - kilometrov pa za 30%. V kakšnem stanju se radi tega nahačajo stroji, si lahko mislimo. Številkami je tedaj dokazana nerescica tega, kar se je večkrat trdilo, da namreč osebje državne železnice dela pasivno rezistenco. Nasprotno je res, da vrši osebje svoje dolžnosti kolikor more, ker so rezultati naravnost nepričakovani, kar govore v pričajo dovoli jasno zanesljive številke.

Vsekakor so tudi kurilnice in delavnice delate kolikor in kar so mogle. V sledčem sestavku naj navedemo število dotočnih del:

Leta: 1919 1920 1921 1922
(10 mesecev)

	Glavne revizije lokomotiv	105	98	567	462	478
manši popravki				607	596	404
veliki popravki na osobnih vozech				1962	2253	1334
manši popravki pri osobnih vozech				1690	2484	1782
veliki popravki pri tovornih vozech				7583	10050	8233

Dostavljamo, da so se lokomotive popravljale tudi še v inzernstvu. Vklj. temu leži veliko in rastoče število pokvarjenih vozov na tih. Velika množica profesiionistov in dobrili delavcev se je namreč zapustilo službo zaradi plače, katera ne zadodča za življene in glavne potrebe.

Zanimivo so tudi podatki o prometu potnikov. Število potnikov je bilo (brez Slovenije in Dalmacije):

Leta 1919: brzovlaki 455.731; osebni in mešani vlaki 7.533.273.

Leta 1920: brzovlaki 333.448; osebni in mešani vlaki 6.890.386.

Leta 1921: brzovlaki 281.234; osebni in mešani vlaki 7.605.335.

Leta 1922: brzovlaki 400.000; osebni in mešani vlaki 7.400.000.

(Konec prih.)

= Zagrebški trg. Zagreb, 12. jan. Cene v dinarih za 100 kg, postavno bačka, odnosno vojvodinska postaja, notirajo: Pšenica (76-77 kg) 420-437.50, rumena, umetno sušena koruza 300, nova 232.50 do 240, rž (72-74 kg) 350-362.50, ječmen za pivovalnico 325-350, za krmn. 312.50 do 337.50, oves 295-305, pisani fižol 375, beli 375, pšenična moka - 0* 650-675, - 2* 625 do 650, - 4* 600-625, za krmn. 237.50 do 262.50, droben otrobi 200, debeli 225-250. Tendenca: Prijazen živahn promet.

= Beogradsko blagovna borza 12. januarja. Cene notirajo: Pšenica šabačka 77 kg, 5% primesi pariteta Beograd ponudba 462, pšenica 77 kg, 4-5% primesi, pariteta Vršac ponudba 425, nova začasno suha koruza, pariteta Smederevo ponudba 235, koruza za marec-april, pariteta Smederevo iskanje 255, ponudba 255, zaključek 252.50, bački ječmen wagon Zemun 94 kg, ponudba 320, rešetani oves, pariteta Beograd ponudno ponudba 310, suhe slijive, stotinke franko Valjevo 485, 492.50, slijive, garnitura franko Valjevo ponudba 495.

= Novosadska blagovna borza 12. januarja. Cene o dinarih: Pšenica bačka, 10 kg 435.25-443.50, banatska 1 vag. 435, ječmen bački 7 vag. 312.50-320, ba-

Gospodarstvo.

natski 1 vag. 312.50, sremski 2 vag. 328, bačka koruza v storžih 2 vag. 170, bački fižol 375, 370, moka bačka dopolniti 6% vag. —, 627.50-632.50, - 0* 1 1/2 vag. 625 do 627.50, - 2* 1 vag. 600, otrobi bački 165.

= Trg s surovimi kožami in usnjem. Od našega poslednjega poročila da kaže trg s surovimi kožami radi živahnega površanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozemskih kupcev stalno dvigajočo tendenco in notira o: goveje kože 75 do 80 K kg, teleče 90 do 100, svinjske 16 do 40 K. V sorazmerju k cenam surovih kož so tovarne primeroma zvišale cene usnja. Promet je bil zadnji teden tako živahnega poslovanja tu in inozem

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 13. januarja 1923.

— Dr. Politeo — eden ali dva? Poznam dr. Politea, ki je velik teoretik in idealist. Njegove članke n. pr. v »Slob. Tribuni« sem vselej z zanimanjem čital, ali često bi se bil rad zapletel z njim v polemiko. »Wahrheit u. Dichtung« sta pri njem hudo pomešana. — Poznam torej tega dr. Politea, ki je dajal lekcije tudi na našim narodnim socialistom, kaj je pravi narodni socijalizem, in za prihodenje volitve jim je napisal celo »Maršruto«, ki naj bi spravila komuniste, internacionale in narodne socialiste vse pod en krov. »Mi narodni socialisti se smemo vezati za volitve le s sorodnimi socialističnimi strankami.« Govoril je o socialističnem bloku ter odločno izklicil tako sodelovanje NSS, kakoršno je on sam še odobraval o priliki zagrebškega kongresa. Ali oglasil se je že drugi dr. Politeo, ki je govoril v družbi voditeljev republikan. stranke Istotako, kakor preje v družbi NSS in dejal: »Mi republikanci itd. itd.« Zdaj pa res ne veri, da-lj je dr. Politeo en sam, ali sta dva; ali je eden nar. socialist, drugi republikanec, ali pa morda oboje v eni sami koži?! Doslej nam takata kombinacija še ni bila umljiva in zdelo se nam je, da med NSS in RS ni tako ozke zveze. Ali smo se varali? Ne rečem, da bi NSS ne mogla sprejeti v svoj program tudi republikanskega načela: saj so češki tovariši vse odrešljeni republikanci. Toda pri nas doslej ni prišlo do podobnih izjav in prizorov, kakršne opažamo pri dr. Politeu, izvzemši, ako sta res dva moža s tem imenom!! Kakošnje lekcije daje republikancem (v družbi našega dr. Novačana ga še nisem videl!), me ne zanima preveč. Rečem pa, da so smernice, ki jih hoče narekovati narodno - socialni stranki, nevarne za njen obstanek. NSS ni nastala zaraditega, da oslabi in razcepi narodno-napredne slike in jih privede v naročje socijalne demokracije, pač pa v ta vzvišeni namen, da nam najboljših narodnih sil ne odtusi in jih obvaruje pred internacionálnimi sanjarjami. Take sanjarje si lahko dovoljujejo mogočni narodi, ne pa taki slabici, kakoršni smo mi, ki ne smemo pogrešati pri delu za naš narodni obstanek ne enega sposobnega moža. Med NSS in SDS je velik in bistven razloček. Prav zato se je prva rekrutovala iz narodno - naprednih vrst, ki so uvidele, da je v tej novi stranki dobro zavarovano vse, kar jim goji njihova narodna in napredna duša, kar je za nje prvo, — ali takoj za tem pride na red tudi socijalno vprašanje itd. Dr. Politeo je pozabil na temeljno programsko točko NSS in gradil most med DSS in SDS in komunisti edino na temelju razrednega boja. Ako obvelja Politeova ideologija, potem so dnevi obstanku NSS steti. Uskočilo tja čez bo naravna posledica. — Prikrito Izražana tendenca, da bi socialisti in komunisti zapuščali svoj prapor in polagoma prihajali pod okrilje NSS, je utopija. Privlačnost v dobi čedalje hujega materializma in boja za obstanek je večja na oni strani in ne na NSS in ujemem idealnem programu. G. N.

— Kraljevska dvolica v gledališču pri predstavi zagrebškega baleta. V četrtek sta kralji in kraljica prisostvovala predstavi zagrebškega baleta v Narodnem pozorištu.

— Klerikalni Vezuv ob Ljubljani ali »Slovenec« je začel — zopet bruhati. Znano je, da so te erupcije po navadi združene z raznimi drugimi prikaznimi izvenrednega značaja. To se vjema tudi z najnovejšim »Slovenčevim« bruhanjem ko se bližajo skupščinske volitve in protinaravna razburjenja volinjih časov in bojev. Da bode baš sedaj po povratku svojega izgubljenega sina klerikalni Vezuv izbruhnil in bljuval izvenredno grdo in čudno razbeljeno svojo — lavo, vse to smo pričakovali. Mislimi pa smo, da se ti Šenklavški možani izmislijo za nas kaj novega, kaj izvirnešega nego je stara pošvedrana fraza o fregati, s katero je po daljšem oddihu zopet priplaval mladeničko razpoložen »Slovenec« na viharno morje našega javnega življenja. Le sanjate o — stari fregati, prečestiti klerikalni kapitani! Samo to pomnite, da je Vaš iz srednjeveške materije izrezljani čolniček že prav močno navrtan! Njegova in Vaša zastava naigršega malkontentnega razvijje se sicer pri prihodnih volitvah prav na Široko. In s tem znamenjem upate in se zanašate na srečno vožnjo in zmago. Mogoče je — to radi priznamo v teh časih, da se tej Vaši politični procesiji pridruži eden ali drugi omahljivček ali denarno — požrešni ključec, ki plačuje svoje pobožnosti, svojega prepričanja, že davno obrača po vetr. Mogoče, da se Vam komunistično nastavljeni vaši računi tudi to pot obnesejo. Ali kakor smo rekli gor, čolnič Vaš

je navrtan! In Bog ve, koliko časa bode držal še vodo sredi na viharnem morju srečnejše in pametnejše naše bodočnosti!

— Iz trgovske in obrtniške zbornice to Slovenijo v Ljubljani. Finančni odsek trgovske in obrtniške zbornice je imel pretekli teden pod predsedstvom načelnika gosp. Josipa Lenarčiča redno sejo, v kateri se je razpravljalo temeljna poročila zbornika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g. dr. Windischerja in gospoda Zagaria o predlogih, katere bi bilo staviti finančnemu delegatu za finančni zakon za 1923/24, glede raznili davčnih vprašanj tako glede davka na vojne dobitičke, osebne dohodnine, rentnine, glede ekskusijskih pristojbin ter glede zneskov, merodajnih za protokoliranje trgovskih firm. Finančni odsek je dalje vzel odobrilno na znanje poročilo zbornega tajnika g

TELEFONSKA IN BRZOJAVNA POREČILA.

Na pragu važnih zunanjih političnih dogodkov.

Beograd, 13. jan. (Izv.) Smedžić je kralj pozval na dvor ministra predsednika Pašića, ministra za zunanje dela dr. Momčila Ninčića in vojnega ministra generala Pešića. Avdijenca, ki se je sklical zunanjepolitičnih dogodkov, je bila izredno dolga.

Spošlošno se smatra, da je zunanjih položaj izredno resen. To dokazuje predvsem dejstvo, da so se včerajšnji dan vršile v ministrstvu zunanjih del konference, pri katerih sta v prvi vrsti sodelovala češkoslovaški odpravniki poslanih poslov dr. Švagrovskih in romunski poslanik Čema ndi. Kakor se zatrjuje, se je doseglo v vseh vprašanjih popolno soglasje med našim ministrom zunanjih del in med zastopniki zavezniških držav. Kakor je znano, je Romunija sprožila misel, naj bi se čim najprej sklicala konferenca male antante, na kateri bi se naj razpravljalo predvsem o stališču male antante napram Madžarski, o orientinskem problemu in o vprašanju nemških reparacij. Dosedaj se je ni odločilo, ali se skliče ta sestanek, ako pa se prizadete države zedinijo za to konferenco, se bo leta vršila ali v Beogradu ali pa v Bukarešti. Včeraj popoldne je dr. Ninčić imel opetovanje posvetovanje z romunskim poslaniškom Emanuilem in s češkoslovaškim odpravniki poslov Švagrovskim. Kasneje je bila konferenca pri ministrskem predsedniku Pašiću, katere se je udeležil tudi vojni minister general Pešić.

V političnih krogih so mnenja, da je pričakovati že v prihodnjih dneh važnih odločitev naše vlade na polju zunanja politike. Demarša male antante v Budimpešti.

Beograd, 12. jan. (Izv.) Na podlagi sporazuma, ki se je dosegel med našim zunanjim ministrom dr. Ninčićem in diplomatskima zastopnikoma Češkoslovaške in Romunske, bo mala antanta izvršila energetično demaršo v Budimpešti. Že te dni izroči zastopniki Češkoslovaške, Jugoslavije in Romunije madžarski vladu v Pešti skupno noto, v kateri bodo z vso odločnostjo zahtevali: 1.) da mora Madžarska takoj prenehati z vojaškimi pripravami, ki so v nasprotju z obveznostmi, prevzelimi v trianonski pogodbici, ter ustaviti tajno oboroževanje, ki se izvaja na mejah vseh sošednih držav. 2. Da mora madžarska vlada takoj razpustiti fašistovske organizacije, ki zbirajo dobrovoljce, jim dajejo brožje in organizirajo obmeine napade ter razvijajo svoje delovanje pod direktno zaščito madžarske vlade in njenih organov. 3.) Da madžarska vlada brez odlačanja razpusti vse čete, ki organizirajo oborožene snopade na mejah ter jih eksemplično kaznuje.

Ako bi demarša v Pešti ne izdala, je mala antanta krepko odločena, da nastopi proti Madžarski tuži z oboroženo silo.

Češkoslovaška, Romunija in Jugoslavija so o nameravanem svojem koraku obvestile antanto ter opremile svojo noto z dokazi, da Madžarska stalno in neprestano ogroža mir. Na to noto antanta še ni odgovorila, iz česar se sklepa, da soglaša z nameravano demaršo.

MINISTER NOTRANJIH DEL IN POLITIČNI POLOŽAJ.

Beograd, 12. januarja (Izv.) Minister notranjih del Vujičić je izdal na vse podrejene pokrajinske oblasti ukaz, da naj z vso strogostjo postopajo proti nim, ki bi širili vzvratljivoče vesti o kritičnem zunanjem položaju, odnosno o mobilizaciji vojske all o sklicanju že razpuščene narodne skupščine na izredno zasedanje.

KOMUNISTIČNI APEL.

Berlin, 12. jan. (Izv.) Ko so prisile francoske čete v Essen, so našle tam v francoskem in nemškem jeziku nabit komunistični apel na delavstvo. Apel dravi, da se je izvršil v Versaillesu mir roba in izsiljevanja, mir nasilja in sovraštva. Bankerot versailske pogodbe je definitičen. Obača se s pozivom na delavstvo, da se ima združiti pod geslom: Dol z roparskim versalskim mirom! Vojna imperialistični vojni! Dol z reparacijami in s sankcijami kapitalističnih vlad! Dvignite, delavci, svoje glasove proti ruhrske okupaciji! Organiziralte takol obrambni boj v vseh tovarnah in delavnicah, v vseh rudnikih, uradih in po vseh krajih! Delavski sovražnik je francoski in nemški kapitalist. Zahtevajte kontrolo dela v tovarnah in kontrollirajte cene! Protestirajte proti vsakemu

izkorisčanju delavstva! Apel je podpisani po komunističnih strankah iz Nemčije, Francije, Anglije, Italije, Belgije, Nizozemske in Češkoslovaške.

PROTESTNA NEDELJA V NEMČIJII IN PONEDELJSKI POLURNI SPLOŠNI STRAJK.

Berlin, 12. jan. (Izv.) Nemška vlada poziva prebivalstvo k vzdrževanju reda in miru, v nedeljo pa naj se zbere na svečane protestne shode. Nedelja bo v Nemčiji dan žalovanja. Socijalisti se tega vladnega žalovanja ne udeleže, pač pa pride svoje shode.

Vossische Zeitung naznanja, da se hrvi v ponedeljek po vsej Nemčiji polurni splošni štrajk.

SMRT RAZKRALJA KONSTANTINA.

Palermo, 12. jan. Grški razkrjal Konstantin je umrl v vili »Igea« na srčni kapi. Bohalec je že dlje časa na arterijskih sklerozah. Kralj je imel namen že v nekaj dneh zapustiti Palermo in se preseliti v Neapelj, kjer bi ostal kot gost vojvoda d'Aosta do spomladni. Nato se je nameval stalno naseliti v Florenci. V zadnjih dneh se je kralj počutil še popolnoma dobro in je prejšnji večer še s svojo hčerkjo udeležil nekoga bala. Spat je šel kako pozno in ko je zjutraj ob 8. vstal, je čutil velike srčne bolezni. Poklicl je na kraljico in principe in ter hotelu navzočega zdravnika. Zdravnik je tako spoznal nevarnost položaja ter oddredil, da se prikljeta k konziliju profesora Gioffrèa in Laconou. Zdravniki so ugotovili, da je stanje bolnika popolnoma brezupno. Razkrjal je dve urti ležal v agoniji, na kar je mimo umrl. Mrtvo truplo prenehalo v pravoslavno cerkev v Neapelj, kjer ostane doleti, da pride dovoljenje grške vlade, da se lahko prepelje v Atene, kjer položi kraljev prah v kraljevsko grobnico.

ANGLIJA PLAČA AMERIKO V 50 LETIH.

London, 12. jan. (Izv.) Po informacijah iz Washingtona poda Anelija Ameriki predlog za plačilo svojega dolga v obroku 20 milijonov v času 50 let.

172 SMRTNIH OBSODB V INDIJI.

Alahabad (Indija), 10. jan. Po dolgi razpravi je bilo obsojenih 172 domačinov na smrt radi raznih zločinov. Vseh aretiranec je bilo 228.

KONFERENCA RADI JUŽNE ŽELEZNICE

Dunaj, 12. jan. (Izv.) Upravni svet južne železnice se je obrnil do italijanske vlade s prošlo, da naj se skliče konferenca glede definitivnega režima južne železnice na dan 5. februarja.

KAJ STORI ANGLIJA?

London, 12. jan. (Izv.) Včeraj se je vrnihl iz Pariza Lord Derby, ki je imel varen pogovor s Poincaréjem. Predno ministri svet kaj sklene, zasliši Lorda Derbyja.

V političnih krogih se soščeli, da angleška vlada načrte na poda nikakega formalnega protesta proti francoskemu pohodu na ruhrsco ozemlje, marveč se omeji na odstranitev svoje odgovornosti, katero boče strogo ločiti od francoske, in odbila bo posledice, ki jih utegnejo imeti dogodki zadnjih dñ.

Glede odpoklica angleških čet iz Poljena pravijo frankofliski lisi, da se ne sme še širiti anglofrancoski razrok in odgovarči bi pomeni provokacio. Nekateri vplivni listi še vedno svetujejo Francilu, da naj se ne prenagli in na točno prevdari vsak svoj nadaljnini korak.

PODRUBNOSTI O ZASEDBI.

Berlin, 12. jan. (Izv.) General Deonton je dal nabiti takoj po zasedbi v Essenu razglas, ki poziva prebivalstvo k miru in redu in izvajja, da upa na razsodnost prebivalstva, zlasti delavstva, da ne bo potrebo poseti po policijskih odredbah. Pričakuje dobre odnose med fukcenjatorji in občinstvom. V Essenu so Francozi zasedli svoje javne poslopje. Prebivalstvo je sprejelo Francoza z izražanjem sovražnosti. Okna po hišah so zaprta, po ulicah pa se je nakopila velika množica, ki je bila zelo živahnih. Okoli kolodvorja se je zvečer načrtovalo mnogo ljudi, ki so izvijžgali generala Degoutteja. V hotelu Kaiserhof je sprejel župan Luther številne tuge novinarjev. Skupino fotografov, ki je prihitela v Essenu, je množica zapodila.

Na plesni venček pevskega zborna Glasbene Matice, ki se vrši danes v soboto, dne 13. t. m. ob 20. uri na magistratu. Poroča prof. Reich iz Celja. Na vidiku so važni ukrepi, zato vsej predsedstvo.

Pevsko društvo »Slavila« Vič-Glinco vabi svoje člane na rednji občni zbor, kateri se vrši dne 21. januarja 1923 ob 10. dopolnem v pevski sobi na Viču.

Zveza nastavljenec denarnih zavodov in velepodjetij za Slovenijo v Ljubljani se najtoplje zahvaljuje za velikodobno naklonjenost vsem denarnim zavodom in drugim darovalcem za prispevek povodom prireditve dne 5. januarja 1923.

Goriška podružnica SPD vabi svoje člane na podružnični zbor, ki se vrši dne 19. t. m. ob 20. na Narodni kavarini v namen razhoda podružnice. — Odbor.

Na plesni venček pevskega zborna Glasbene Matice, ki se vrši dnes v soboto, dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer, v veliki dvorani Filharmonične družbe, še enkrat opazirajo. Komur se pomoroma ni poslalo vabilo, ga tem potom vabilo na našo prireditve. Vstopnice za nečlane 15 Din. akademiki 10 Din. Vstopnice se bodo prodajale zvečer pri blagajni. — Odbor.

Podpornemu društvu za revne drž. realne gimnazije v Ljubljani na Poljanah je daroval g. primarji dr. Josip Pogačnik po Din. 100 v spomin gospa Miklavža Kregarja in ge. Uršule Wessner, skupaj 200 Din.

Jugoslovensko akademsko društvo Triglav v Zagrebu opozarja one tovarišce ki se nahajajo še na počitnicah in se namejavajo neudeležiti triglavanskega zborna in plesa dne 3. februarja v Mariboru, da se javijo in ne udoma ustremo ali pismeno odboru, da bo mogoče pravočasno preskrbiti polovično vožnjo, kakor tudi hrano in prenočišče v Mariboru.

J. A. D. »Triglav« v Ljubljani prosi gg. starešine, ki blvajo v Ljubljani, da se udeleži informativne sestanke, ki se vrši v nedeljo dne 14. januarja 1923 v gostilni pri Mraku na Rimski cesti. Na sestanku poročata delegata starčinskse zveze gg. dr. Marin in dr. Irgolic. — Odbor.

Litolsko - Šmartinsko lovsko društvo priredi svoi plesni venček v nedeljo 14. januarja v prostorih Sokolskega doma v Litiji. Godba ZJZ iz Ljubljana. Gosti dobri.

Cevili domačih tovarn Peter Kozina & Co. z znakom »Peko« so najboljši in načrtevši. Zahtevate jih povsod. Glavna zaloga na drobno in debelo Ljubljana. Broj 5. 20.

Društvene vesti.

Il. redni občni zbor Strokovnega druženja jug. obč. umetnikov se je vršil 6. januarja v restavraciji »Union«. Veliko število udeležencev je prifalo o tem, da se umetnik vedno bolj zavedajo važnosti svojega strokovnega druženja. Občni zbor je izvolil nov odbor, ki se je konstituiral tako: predsednik R. Jakopič, tajnik S. Šantek, blagajnik G. A. Kos, odborniki gg. Cestoperaria, Napotnik, Sternen, Vavpotič, namestnika: gg. Gaspari in Zupan. Razum tega se je v principu sklenilo, da se prirede na popolno udrženje moravskih oblikujocih umetnikov meseca maja v Hodoninu razstava slovenskih umetnikov. Na to razstavo opozarja odbor že sedaj vse slovenske oblikujoci umetnike ter jih poziva, da mu žalijo radi informacije s koliko deli bi se je mogli udeležiti. Informacije daje tajnik udrženja, Tech. sr. Šola L. 27. Do definitivne sestave jury ni prišlo radi pomanjkanja časa. Občni zbor je posestil tudi kot zastopnik oddelka za prosveto na pokrajinski upravi za Slovenijo g. dr. F. Vlidič, ki je pozdravil s toplimi besedami organizirane umetnike v imenu vlade ter Jim je zagotovil, da bodo naši pri pokrajinski upravi vedno toplega zagovornika svojih teženj. Prisotni umetniki so zlahko odobravali nastan umetniškega referenta dr. Vidica ter so zapustili občni zbor s prepričanjem, da morajo tudi slovenskim umetnikom nekoč zasijati boljši časi.

Občni zbor akad. fer. društva »Adrija« v Gorici. Dne 3. t. m. se je vršil občni zbor akad. fer. društva »Adrija«, ki je bil sklican v glavnem radu izstopa krščanskih socialistov iz društva in radi raznih napadov na društvo. Po resni dehati se je sprejela rezolucija, ki ugotavlja, da je društvo »Adrija« hotelo združiti vse mlade kulturne sile v delželi in skušalo pritegniti v svoje okrilje vso akademsko mladino goriške dežele za enoto in toliko uspešnejše kulturno delovanje med narodom. Zato so bili z veseljem sprejeti tovariši krščanskega socialističnega mišljenja kot popolnoma enakopravni člani. Ti mladi ljudje so pa začeli takoj krščiti društvena pravila in zlorabljati društveno ime v svoje strankarske namene. Ko se je nastopilo proti njim, so takoj skupno izstopili in v »Goriški Straži« grdo napadli društvo in njegove člane. »Adrija« naglaša, da stoji društvo slekoprej trdn na strogo ne-strankarskem in nepolitičnem stališču, zato se ne more naslanjati na nobeno stranko, niti skupino, ki deluje med narodom, ampak vidi v vsem svojem delovanju edinole narodovo celoto in njenе koristi. Pri svojem udejstvovanju hoče spoštovati vsako resno prepirjanje in noče nikogar napadati, pa tudi ne pusti od nikogar blatti društvo. Nastopati hoče vedno tako, da ne bo nikdar motilo skupnosti in slogi naših narodnih vrst. Društvo hoče čimprej izdatno pomnožiti svojo društveno knjižnico in jo opremiti za potovljeno. Predsednik društva je Josip Pavlin, cand. jur., podpredsednik Lasič Ivo, stud. med. Društvo vabi, da pristopilo v njega vrste vsej tovariši po delželi, ki jim je mar za plemenito, idealno in složno delovanje med svojim ljudstvom.

O. Z. javnih nameščencev in vspokljencev ima nujno sejo širšega občina v soboto 13. t. m. ob 20. uri na magistratu. Poroča prof. Reich iz Celja. Na vidiku so važni ukrepi, zato vsej predsedstvo.

Pevsko društvo »Slavila« Vič-Glinco vabi svoje člane na rednji občni zbor, kateri se vrši dne 21. januarja 1923 ob 10. dopolnem v pevski sobi na Viču.

Zveza nastavljenec denarnih zavodov in velepodjetij za Slovenijo v Ljubljani se najtoplje zahvaljuje za velikodobno naklonjenost vsem denarnim zavodom in drugim darovalcem za prispevek povodom prireditve dne 5. januarja 1923.

Goriška podružnica SPD vabi svoje člane na podružnični zbor, ki se vrši dne 19. t. m. ob 20. na Narodni kavarini v namen razhoda podružnice. — Odbor.

Na plesni venček pevskega zborna Glasbene Matice, ki se vrši dnes v soboto, dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer, v veliki dvorani Filharmonične družbe, še enkrat opazirajo. Komur se pomoroma ni poslalo vabilo, ga tem potom vabilo na našo prireditve. Vstopnice za nečlane 15 Din. akademiki 10 Din. Vstopnice se bodo prodajale zvečer pri blagajni. — Odbor.

Podpornemu društvu za revne drž. realne gimnazije v Ljubljani na Poljanah je daroval g. primarji dr. Josip Pogačnik po Din. 100 v spomin gospa Miklavža Kregarja in ge. Uršule Wessner, skupaj 200 Din.

Jugoslovensko akademsko društvo Triglav v Zagrebu opozarja one tovarišce ki se nahajajo še na počitnicah in se namejavajo neudeležiti triglavanskega zborna in plesa dne 3. februarja v Mariboru, da se javijo in ne udoma ustremo ali pismeno odboru, da bo mogoče pravočasno preskrbiti polovično vožnjo, kakor tudi hrano in prenočišče v Mariboru.

J. A. D. »Triglav« v Ljubljani prosi gg. starešine, ki blvajo v Ljubljani, da se udeleži informativne sestanke, ki se vrši v nedeljo dne 14. januarja 1923 v gostilni pri Mraku na Rimski cesti. Na sestanku poročata delegata starčinskse

Najboljše peči sedanjosti so emajlirane

Luc-ove peči

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za Slovenijo in južne kraje pri
F. P. Vidic & Komp.
trgovina stavbnega materiala
Prešernova ulica LJUBLJANA Prešernova ulica

Zahvala.

Vsem vsem, ki so prihiteli od blizu in daleč, da so počastili spomin naše blage nepozabne mamicice in nas tolažili v najtežjih urah, naša najprisrčnejša hvala!

LJUBLJANA, dne 13. januarja 1923.

Rodbina Wessnerjeva.

Potri globoke žalosti naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš dobri oče in stari oče, gospod

EGIDIJ TRTNIK

pesestnik

dne 11. t. m. po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere. v 85. letu starosti mirno preminul.

Pogreb nepozabnega očeta se vrši dne 13. t. m. ob 9. dopoldne na farno pokopališče.

Šmarje, dne 12. januarja 1923.

Žalujoči ostali.

Namesto vsakega obvestila.

V globoki žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša ljubljena hči, sestra in svakinja, gospodična

Ljudmila Milost

učiteljica na zasebni slov. šoli v Trstu

danes, dne 13. jan. 1923 ob 7. zjutraj, po dolgi in mukepolni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno preminula.

Pogreb drage pokojnice se vrši v nedeljo, dne 14. t. m. ob 4. dopoldne iz hiše žalosti, Gospovska cesta 13 k Sv. Križu.

V Ljubljani, 13. januarja 1923.

Marija Milost, mati. — Janko Milost, bančni uradnik, Mirko Milost, asistent juž. žel., brata. Lidija Milost roj. Paulin, svakinja.

Sobo s hrano ali brez nje ISČETA DVE GOŠPODICNI. — Ponudbe pod »Diskinii/457« na upr. »Slov. Nar.«

Pes volčje pasme, lep, 10 mesec star, SE PRODA. — Ogleda se pri konjskem mesarju na Rimski cesti št. 19 v Ljubljani. 440

Proda se pritlična hiša z vrtom; po dogovoru s pohištvo. Hiša takoj prosta; prizvana za vseko obrt. Cena nizka. IZANSKA CESTA ST. II. 454

Proda se v velikem trgu na Štajerskem dobro idoča pekarija brez konkurence. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 438

Garnitura za plin, obstoječe iz dveh likalnikov Geber patent, uporabna tudi brez plina, eno conjišče in ena pečica »Haagasse« (Bratrorh). Vse popolnoma novo, SE PRODA za 1000 Din. — Ponudbe pod »Plin/443« na upravo »Slo. Nar.«

Proda se enonadstropna vila z vrtom v sredini Ljubljane. Vpraša se: Tehnična pisarna, Krekov trg 10/I, Ljubljana. 425

Več tiscč krov nagrade dobi, kdor ODDA DVE PRAZNI SOBI ZA ENO. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Dve prazni/468«.

Kupim 3 do 8 mesecev starega PSA; tudi psico, sive barve in čiste volčje pasme. — Fr. Jerina, Dolsko 26, pošta Dol pri Ljubljani. 373

Kontoristinjo, zmožno slovenščine in nemščine ter stenografije, sprejme ob vsej preskrbi Marko ROSENBERG, Ljutomer. 420

Proda se železna belo pleskana OTROŠKA POSTELJA, PTIČNICA s podstavkom in PES »Doberman«. — Poizve se v Rožni dolini 250, I. nadstropje. 41

Konjski hlapec k lahkim konjem, zanesljiv, z večletnimi spričevali, želi PREMETNI SLUŽBO. — Pismene ponudbe pod »Konjski hlapec/404« na upravo »Slovenškega Naroda«.

Prodam vagon smrekovih in borovih kolov (štang), pripravnih deloma za hmelj, ozir, trto, vrtne ograle itd. — VAL GANKAR. Že pri Medvodah. 405

Jedilni servis za šest oseb, popolnoma nov, iz najfinčejega porcelana (Rosenthal), obstoječ iz 40 komadov (24 krožnikov) SE PRODA za 2500 dinarjev. Ponudbe pod »Servis/442« na upravo »Slovenškega Naroda«.

Družabnika sprejme dobro vpeljano strojno mizarstvo s kapitalom 250.000 Din, katemu pa ni potrebno da je strokovnjak, oziroma se PRODA HISA s popolnoma urejenim mizarstvom, stroji itd. ali brez istih. Naslov pove uprava »Slo. Nar.«. 380

Perfektno strojerisko in STENOGRAFINJO, po možnosti zmožni tudi nemščine in srbohrvaščine, ISČEMO. — Ponudbe pod »Prvovrstna moč na An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 5. 403

Na prodaj DVA PARA LEPIH ŠKORNJEV po zelo ugodni ceni. — Naslov pove uprava »Slovenškega Naroda« pod »STROJ/8«. 460

KUPI SE dobro ohranjena otroška posteljica. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Otroška posteljica/459«.

Proda se nova lakirana ŽELEZNA LESTVA. — Poizve se Pred Škofijo 15. dopoldne od 10. 12. ure. 461

Meblovana soba se odda BOLJEMU GOSPODU. — Naslov pove uprava »Slovenškega Naroda« pod »Štev. 86/411«.

Kdor podari mlado poročenemu paru scbo v najem, DOBI za celo leto PREMOG. Ponudbe pod »Za sobo premog/149« na upravo »Slovenškega Naroda«.

Carinski deklarant, v svoji stroki popolnoma več, išče službo. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »DEKLARANT/334«.

Trgovski pomočnik MEŠANE STROKE, prvovrstna moč, SE SPREJME pri JOS. OSOLIN, V LASKEM. 324

Ceno se prodaja hiša, uporabna za trgovino, tovarno ali gospodarsko poslopje pri Marijanu r. Liščici. Natančnejša pojasnila daje iz prijaznosti gosp. PETROVIČ, Tezno 10 pri Marijanu. 310

Kupim uglaševalnik glasovirjev in harmonijev specjalno strokovno, točno in ceno.

Čkalnica za volno in pavolo bi bila pripravljena oddati zastopstvo za prodajo svojih izdelkov. Ponudbe na Barberis Canonico Oreske & Vitale, Pon. zone Novara (Italij). 34

Išče se stenotipistinja, popolnoma več, nemškega in slovenškega jezika, kakor tudi perfektna v nemški in slovenski stenografiji, za dobro plačo. VINKO MAJDIC, valjenci mlin, Kranj. 452

Strojepiska, katera ima nekaj prakse, ŽELI VSTOPITI V SLUŽBO najraje k advokatu; zmožna je tudi stenografija in drugih pisarniških del. Službo nastopi lečko tekoj. — Ponudbe pod »Slovenškega Naroda«.

Pristopim kot družabnik z več 100.000 kronami k speceriji, oziroma trgovini z dejeljnimi pridelki. — Ponudbe pod »Deželni 445« na upravo Slov. Naroda.

Pristopim s kapitalom K 120.000, v par mesecih tudi do K 2.000.000 k dobro idoči trgovini ali srednjivelikemu industrijskemu podjetju v mestu ali na delželi. — Ponudbe pod »Slovenškega Naroda«.

Prodaje se učenje v načaju, event. se vzame v zakup dvorišča, kjer bi se moglo sezidati skladiste. Kupi se tudi za skleščno stavbo primerna parcela. Ponudbe pod »Zračno skladišče« na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3, L.

PRODA SE NOV AUTO-KOZUH, ZIMSKA SUKNJA IN HARMONIUM. Ogleda se: Spodna Ščika štev. 13 (staven cerkev). 426

Malo rabljen kratek klavir prvovrstne tvrdke, se takoj CE-NO PRODA. — Poizve se pri: Fran LOBOREC, Rimská cesta 21 Ljubljana. 427

Pristopim kot družabnik z več 100.000 kronami k speceriji, oziroma trgovini z dejeljnimi pridelki. — Ponudbe pod »Deželni 445« na upravo Slov. Naroda.

Prodaje se učenje v načaju, event. se vzame v zakup dvorišča, kjer bi se moglo sezidati skladiste. Kupi se tudi za skleščno stavbo primerna parcela. Ponudbe pod »Zračno skladišče« na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3, L.

Dr. Ing. Miroslav Kasal oblastveno povrjeni stavbeni inženier in mestni stavbenik Ljubljana, Graditev 31, Celje. 408

Stavbno podjetje in tehnična pisarna za betonske, želi sobotske in vodne zgradbe, arhitektura in vsakovrstne visoke stavbe.

zuršev. — Projektiranje.

Obrestuje vloge najugodnejše.

Prodaja srečke razredne loterie.

Podružnice:

Brežice, Celje, Koper, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Prava sredstva lepote!

Katera drže, Kar občajo!

že 23 let v vseh deželah preiskušena, hvaljena in priljubljena so prava Elza-lepote pospuščajo sredstva lekarnarja Feller.

ELZA-OBRAZNA POMADA

zanesljivo varstvo proti solnčnim pegam, solnčni opelkini, lisam, hravovi koži, odstrani zajedavce, ogreče, nabore, in vsakovrstne nečistosti kože. 2 velika porcelanasta lončka s pakovanjem in poštino 25 dinar ev.

ELZA-LILIJNO MILO

načinljivo in najfinje milo lepote! ideal vseh mil! Popolnoma neškodljivo, se tako dobro peni in je milega fitnega duha. 4 velike kose s pakovanjem in poštino 35 dinarjev.

ELZA-POMADA ZA RAST LAS

krepi kožo na glavi, zabranjuje, Izpadanje, lomljene, in cepljenje las, pruh in prerano osivelost itd. 2 velika porcelanasta lončka s pakovanjem in poštino 25 dinar ev.

En poskus zadostuje, da tudi vi rečete:

,TO JE ONO PRAVO"

ISČITE v vseh poslovnih samoprave Elza-preparate od lekarnarja Feller.

Različno: Lilijino mleko 6 dinarjev; brikmaz 3 dinarjev; najfinješi Hega-puder Dr. Klingerja v velikih originalnih škatljah 15 dinarjev; najfinješi zobni čršček "Hega" v patent-dozah 10 dinarjev; puder za dame v vrečah 2 dinarjev; zobni pršek v škatljah 3 dinarje, v vredčah po 2 dinarja; sachet (dišava) za perilo 3 dinarjev; šampon za lase 2 dinar a; rumenilo za obraz 12 pismov 15 dinarjev; najfinješi parfeme od 15 dinarjev dalje; cvet za lase 20 dinarjev; Elza-katrino milo 5 dinarjev. Za različne predmete se pakovanje in poština posebej računa.

Na vse gornej cene se računa sedaj še 5% dopirk.

Naročna pismo adresirati na: Eugen V. Feller, lekarnar, Stubična Donja, Elzberg št. 238, Hrvatsko.

412

Na prodaj

svetleni beli čeveljki št. 38 (cena 600 K) in zelen baržunast kostum za vitko postavo (cena 1200 K).

HILSERJAVA UL. 3, parter, desno.

412

DOBRO VPELJANO

klučavničarstvo

v Ljubljani se radi družinskih razmer TAKOJ PRODA z vse mi stroji in onremo. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Klučavničarstvo/406«.

Skladišče

v izmeri 80–120m², če mogoče s hlevom, se išče v načaju, event. se vzame v zakup dvorišča, kjer bi se moglo sezidati skladiste. Kupi se tudi za skleščno stavbo primerna parcela. Ponudbe pod »Zračno skladišče« na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3, L.

413

Stavbno podjetje in tehnična pisarna za betonske, želi sobotske in vodne zgradbe, arhitektura in vsakovrstne visoke stavbe.

zuršev. — Projektiranje.

414

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanovljena 1900.
Delniška glavnica in rezervni zakladi cca K 150.000.000.—

Čekovni račun: št. 10.509.
Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana,
Tel. št. 261 in 413.

Se pripreča za vse v bančno stroko spadajoče poslo.

Obrestuje vloge najugodnejše.

Prodaja srečke razredne loterie.

Brežice, Celje, Koper, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

</

IVAN PAKIŽ
Ustanovljeno 1912
trgovina z urami, zlatnino in srebrinimo
LJUBLJANA, Stari trg 20.
Ustanovljeno 1912

NEVESTE!

Zaloga pohištva - lastna tapetniška delavnica
Od navadne do najfinješ opreme. — Cene dnevne.
BRATA SEVER, Ljubljana, Gospodovska c. 13 (Kolizej)

Veje dobro vpeljano tovarniško podjetje s skladom v sredini mesta išče

družabnika

s kapitalom 250.000 Din. Ponudbe pod „Podjetnost 361“ na upravo Slov. Naroda.

Dobrim krojaškim mojstrom
se odda na dom konfekcijsko Šivanje
damskih oblek.
Ponudbe na „Elite“ Ljubljana, Prešernova ulica 9

Kuharico in sobarico

je rodbina treh članov v Beogradu. Kuharica mora biti srednje starosti, popolnoma veča tuje kuhinje in z daljšo prakso v večjih gospodinjstvih. Plača za kuharico do K 2.000.—, za sobarico do K 1.200.—. Zahtevajo se dobra spričevala.

Javiti se osebno 15. t. m. pri g. S. Uskokovič-u, hotel Union od pol 9 do pol 10 dopoldne in od 3 do 4 popoldne.

CUNARD LINE

Najhitrejši parobrod sveta. Direktni potniški tovorni in expresni promet iz Hamburga in Cherbourgza Ameriko in Kanado. 4 dnevnih 5 1/2 ur. Lastne kabine, za potnike III. razreda. Potnike spremjam izkušeni uradniki do luke vključno, in jim prožijo v vsakem pogledu dragovoljno vsako pomoč. Navodila daje: Cunard Line. Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Jugoslovanska banka d. d., Zagreb. Glavno zastopstvo za Slovenijo: Ljubljana, Kolodvorska ulica 26. Brzognji naslov: „Cunard“.

PRODA SE GOZDNO VELEPOSESTVO

v obsegu 576 ha, ležeče v okrajih Radeče-Krško, oddaljeno ca 13 km od železniške postaje.

Posestvo obstoji iz povečini 25 do 35 letnih iglastih gozdovnih nasadov in mu pripada dvoje gozdarsko-oskrbnikov in dvoje gospodarskih poslopij.

Le resnim reflektantom daje pojasnila Tajništvo Združenih papirnic d. d. v Ljubljani, Stritarjeva ulica 2.

S pisavo za trgovce
Generalno zastupstvo
AMERICAN KONDOR COMP
ZAGREB
Illica 18
Telefon 5-05

Kreditni zavod za trgovino in industrijo,
LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50, v lastnem poslopiju.
Brzognjave: Kredit Ljubljana.

Telefon štev. 40, 457 in št. 548.

Seno, slama, oves
dotuje se najbolje sa skladišta
M. DIMIC, Zagreb, Jurišićeva ulica 24. — Telef. 19-16. 262

Skladišče ali delavnico
v Šiški pri kolodvoru se takoj odda. — Ponudbe pod »Šiška 216 271« na upravo »Slov. Naroda«.

Oglje,
suho, bukovo, vsaka množina,
se kupi.
LUDVIK ILERŠIČ, Ljubljana, na
Friskovcu. 125

Kupim posestvo,
srednjekrško, obstoječe iz dobro zidan hiša, gospodarskega posloja, nivj, travnikov in gozda v bližini železnice in postaje. Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 371

Dve sobi
s separativima vhodom in električno razsvetljavo, z eno, ozir. dvema posteljama, SE ODDASTA TAKOJ. Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 370

Večjo prazno sobo
ali dve manjši s separativom vodo, dom, eno event. mebljano, ISČE mlad zakonski par. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod ZAKONCA/378.

Mlad gospod, zmožen slovenskega in angleškega jezika, želi vstopiti v službo pri večjem podjetju

kot sluga ali delavec.

Ponudbe se prosti pod »Stev. 2000/375« na upravo »Slovenskega Naroda«.

ZAMENJA se manjše družinsko stanovanje

v novi hiši z električno razsvetljavo itd. v bližini glavnega kolodvora z enakim, ev. v stari hiši. Ponudbe na upravo »Slo. Naroda« pod »ČIMPRI/297«.

Zamenja se stanovanje

v Mariboru z Ljubljano, obstoječe iz treh sob in kuhinje; električna luč in plin za uporabo kuhe, z ravno takim stanovanjem. Naslov pove uprava »Slo. Naroda«. 341

Knjigovodja

prvovrsna moč, bilancist s praksjo
šteće primerne službe

v večji trgovski ali pa industrijski pisarni. Gre tudi na deželo. Ponudbe pod »Stanovanje 250« na upravo Slovenskega Naroda.

250

Delovodja za izdelovanje testenin

za novoustanovljeno tovarno testenin v Dalmaciji

se išče.

Reflektira se samo na prvovrstno in povsem samostojno moč. Ponudbe z navedbo dosedanjega delovanja, zahteva plače in čas možnosti nastopa naj se naslovijo na »Poštni pretinac 104, glavna pošta Zagreb«. 333

Sprejme se nekaj boljših gospodov

na dobro hrano.

Naslov pove uprava »Sl. Nar.« 369

Meblovanje sobo

s 15. januarjem ISČE uradnica. Ponudbe na: Poštno ležeče št. 28, Ljubljana. 367

Prodam švicarske smuči (skij) malo rabljene »Patent Wr. D. G. B. Stahlks.« Naslov pove uprava »Sl. Nar.« 347

Društveno sobo

v mestu Ljubljana SE ISČE V NAJEM. — Ponudbe pod »Društvena soba/387« na upravo »Slo. Nar.«

Išče se mlajša kuharica
ali služkinja, ki zra kuhati, kakor tudi GOSPODIČNA čez dan k enemu otroku. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 394

Kupi se hiša

v Šentjakobskem okraju v Ljubljani, v večjim dvoriščem, event. z vrtom. — Ponudbe z navedbo cene pod »Hiša St. Jakob/391« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Meblovanje sobo

s separativnim vodom ISČE 31 let star, zelo soliden obratovodja ZA TAKOJ ali pozneje, če mogoče v sosednjem delu mesta v bližini Južnega ali državnega kolodvora. — Ponudbe na upravo »Sl. Nar.« pod »Severna stran/400«.

Inteligentna gospodja
simpatična udova, srednje dobe, izvrstna kučanka, traži mjesto domače, značajnom starjem dobro situirano gospodinu. Primila bi i kano moč kučanici (štítice) v kojem penstonu, najradje Trst ili Slovenija. Ponudbe na upravo »Slo. Naroda« pod »Vrtna sila/399«.

Proda se takoj hiša

ZA 700.000 KRON Z VRTEM in TRGOVSKIM LOKALOM v Ljubljani v bližini postaje in električne ceste železnice, pripravna za kako obrt ali trgovino. Naslov pove uprava »Sl. Nar.« 381

Kupi takoj

30 vagonov prvovrstnega brusnega lesa (Schleifholz) debelost 10 do 25 cm. Jernej POLJANC Lesce, Gorenjsko. 398

V najem išče

ali pa tudi KUPI TRGOVINO in če mogoče tudi GOSTILNO v prometnem kraju. — Najrajši tam, kjer bi se izplačala lesna trgovina. Ponudbe je poslati pod »Takošen prevzem/254« na upravo »Slo. Nar.«

Lokomobila

16/18 HP, šest atmosfer pritiska, pripravna tudi za kurjenje z žganjem, torej posebno pripravna ZA ZAGO, SE JAKO CENO PRODA. Bauernverein, Graz, Reitschulgasse 3. 415

Opekarinski stroji
in kompletni ovire za opekarino, brezplačni izdelki in lastnica Kamnonolni stroji

Transistor in razkladljive naprave in kompozitne in umetnine Zelari, Skripc, VIII za mukarice (Förderhaspel) in

odprtih ravnih in kovinčnega litija voda vrha Oprema za steklarnice

LUDWIG HINTERSCHWEIGER & CO
MASCHINENFABRIK, EISENGESELLSCHAFT GMBH
LICHENEGG bei WEIS OÖ

Zastavni za Štajersko, Karntno in Jugoslavijo. AUGUST LECHNER, GRAZ

Haus Nr. 40, I. Stock

z mešanim blagom na deželi s stalno vpeljanimi odjemalci na debelo. — Ponudbe pod »Zlata jama« na An. zavod Drago Bezeljak, Ljubljana, Sodna 5. 293

Izvanredno popravljeni LOKOMOBILI
promptno sa stanice Zagreb i Ljubljana

Wolf	HP	Wolf	HP
1908	10/20	1914	62/80
1908	15/25	1920	70/100
1917	20/32	1913	85/100
1912	24/40	1912	100/150
1908	30/50	1919	130/150
1920	40/60	1908	150/200
1921	54/75	1916	35/480
Lanz	HP	Lanz	HP
1912	10/20	1916	50/70
1912	15/25	1921	60/90
1917	20/30	1914	70/110
1-18	22/35	1909	85/120
1912	26/42	1913	100/130
1912	34/49	1921	170/235
1914	38/57	1910	260/330

Vršači i samohodni lokomobili svih veličina. — Lokomobilokrovni 22, 32 qm. — Jednogodišnje tvorničko jamstvo. Povratno generalno popravljeno, savjesno iskušen. — Loženje svakim gorivom.

Braća Fischer d. d.
Zagreb, Pantovčak 5.

Izurjena šivilja,
veča vseh del, išče delo po hiši ali na dom.

Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 312
SOLIDEN GOSPOD ISČE

mehljano sobo.
Ponudbe pod »PLAČA DOBRO« na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 343

NAJBOLJSE VRSTE
slavonskega sena ter ovce-

ne in pšenične slame PRODAJA v kompletnih vagonih s svojega skladišča v Novi Gradiški PO NAJNIZJI CENI JOSIP WEISS, Ekspert sijena i slame, Zagreb, Rokova ulica 2/II, Telefon nuspusta 13-51. 379

Kupim

TRGOVSKI PULT, približno 4 m dolg. PULT ali STOJALO z 2-3 pločevinastimi posodami za olje, MIZO za blagajničarko in lahki VOZIČEK z 2 ali 4 kolesi; vse to v dobrem stanju. Ponudbe na upravo »Slo. Naroda« pod »Špecerija/372«.

Nudim po najnižji ceni: banaško moko, otrobe, krmilno moko, dalje seno, slamo in druge deželne predelke. — Zaloga najboljšega »Dalmatinskega cementa« v vsaki manjši in vagonski oddaji. 353

LJUDEVIT SIRC, KRANI
ISČE SE ZA TAKOJ

korespondent
s perfektnim znanjem slovenščine, srbohrvaščine ter nemščine, stenografije v vseh treh jezikih in strojepisja. — Reflektira se samo na delavne in vestne moči, ki bi bile tudi verzirane v vseh drugih pisarniških poslih ter bi bile vpeljane v knjigovodstvo. Ponudbe z navedbo strokovne izobrazbe, referencami in sliko na:

PETER KOZINA & KO., tovarna čevljev, TRŽIČ. 364

Kino Matica

Dvorana Filharmonične družbe — Kongresni trg

V nedeljo 14. jan. 1923, ob pol 11. dop.

Po Bosni in Hercegovini

Potniško predavanje s sklopičnimi slikami.

VSTOP PROST.

Popoldne ob 8., pol 8., 8., pol 8. in 8.

KRALJIV PROGNANSTVU

Zgodovinski film v 2 delih.

CENE: 6, 5, 4 in 3 Din.

"VESNA", Brata Pohlin & drug

tvornica vlasnic, rinoče in ključic za čevlje

LJUBLJANA I., Poštni predel 126.

sprejemna naročila, ki se takej in v vsaki množini izvršujejo. Zahtevajte vzorce in cenik. — Pri večjih naročilih popusti!

Priporoča se

za okusno in točno izvršitev
plesnih kostumov
KOBES ET CONFECTION SETINC
BERSIN, Kongresni trg 6.

VILIM BAUER

REZIKA PATTERNMANN

poročena

Maribor Ljubljana
Ljubljana, 13. januarja 1923.

Potnika,

kateri je več srbohrvatskega in
nemškega jezika, deloma vpeljan
v Jugoslaviji in mu je stroka čevljev
nekaj znana, SPREJME
tvrdka

Ant. Krisper, Ljubljana,
Glavni trg. 423

433

Premog in cement

stalno v zalogi pri

H. Petrič, Ljubljana,
Dunajska cesta 33. Tel. 366.
Skladišče "Balkan".

Naznanilo.

Naznanjam sl. občinstvu, da sem odpril mizarsko delavnico opremljeno z najnovejšimi mizarskimi stroji. Sprejemam vsa stavba in pohištvena naročila in opreme trgovskih lokalov.

Potrudil se bom ustreznati svojim cenj. odjemalcem s trpežnim in solidnim delom.

Se vladno priporoča

Josip Andlovič, strojno mizarstvo
Karlovská cesta 22

Lastna zaloge pohištva — Komenskega ulica 28.

MARASKINO MORPURGO

Čašica tega delikatnega likerja je nepopisan užitek!

Priporočamo?

COGNAC DALMATIA MEDICINAL in druge izbrane
likerje, žganja, ekstrakte in sirupe.
PRVA ODLIK JAVANA DALMATINSKA PARNA
DESTILACIJA

V. MORPURGO, SPLIT

Zastopnik: Adolf Kordin, Ljubljana, Beethovenova 9

Polnojarmenik

(Voligatter), žagnje naprave in stroje za obdelovanje lesa vseke vrste, najnovejše konstrukcije, dobavi takoj po najnižjih cenah z jugoslovanskima skladišča

— WELKERWERKE, WIEN XIII. —

Breitenseerstrasse 56. 10506

Nalvečji davki

katere plačate Vam nastanejo, ako ne gledate na to, kje nakupujete, zgubite denar in imate poleg tega večkrat še sitnosti. Poskusite enkrat z ilustriranim katalogom tvrdke H. Suttner, (metnik Henri Maire), Ljubljana Št. 3. Ta Vam svetuje resnično dobre ure, špecjalne znamke "IKO" iz lastne tvornice v Sveti, kakor tudi druge dobre žepne ure, zapuste, svetline in stenske ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane, namizno orode, krstne in birmske darile, ter vso drugo zlatino in srebrino. Pa tudi porabne predmete kakor: škarje, nože, britve, lasestržne in brivske stroje, steklorezze, doze za tobak, svalčice in smotke, nažigale in denarnice kupite dobro in ceno pri tvrdki:

H. SUTTNER, (metnik Henri Maire), Ljubljana Št. 3.

TUNGSRAM

Klavirje

uglašuje in popravlja
solidno in točno
ter gre tudi na
deželo.

Ljubljana

Tržaška c. 45

Feliks Povšo

Ljubljana, Mestni trg št. 15.

popravlja svojo zalogo
dežnikov in solntnikov

ter sprejeljalnih palic

Popravlja se izvršujejo točno in solidno.

Velika izbira otroških vozlakov, dvokoles

in živalnikov stevec poseti.

F. BATJEL, LJUBLJANA, STARI TRG 20

Sprejema se v celo površ in omogoča z uporabo v postavljanju

dvokoles, dvoki vozlki. Izdelava je v celoti drugačija.

„TRIBUNA“

Tovarna dvokoles in otroških vozlakov

Ljubljana, Karlovska cesta 4 — Zvezarska ulica 1.

Peter Semko

I. Jugoslovanska barvarija, krzinarstvo in strojarnstvo

Ljubljana, Krizevniška ulica 7

Barva lisičje kože, katere izdeluje v najmodernejše garniture. Prevzema tudi vsa popravila v moderniziranju.

POZOR! POZOR!

ALTESE Štev. 3

CENA DINARJEV 28.50

pri IV. BONAČU, Šelenburgova

ulica 5. 171

Najstarejša slovenska
plesarska in ličarska
delavnica

IVAN BRICELJ, Dunajska c. 19.

se priporoča. Izvršitev točna, cene

zmerne.

Teod. Korn, Ljubljana

Poljanska cesta Štev. 8.

Krovci, stavbi, galanterijski in okrasni kleparji

Instalacija vodovodov.

Izdelovanje posod iz pločevine za firne, barve, lak in med vsake velikosti

kakor tudi posod (škatle) za konserve.

Vila na prodaj.

Ima pet sob, klet, verando, balkon, postranske poslopje, sadni vrt in vrt za zelenjavo. — Krasna lege. — Od

prišiske gimnazije samo pet minut oddaljena. Stanovanje na rezpoligo.

VICAVA PRI PTUJU ST. 10. 11247

Staro ljutomersko vino.

Letnik 1921, prvovrstna kvaliteta,

ca. 200 hl ter ista množina letnik

1922, SE PRODA. Kunci, ki

vzamejo tudi letnik 1922, imajo

prednost. Cena in pogoj pri vi-

nogradniku in trgovcu

IVAN VESELICU V ORMOZU. 320

Prava turška električno pražena in mleta

Naznanilo.

Naznanjam, da izdelujem v lastni

delavnici **usnene suknje in hlače**.

Imam v zalogi vedno na

rejene suknje. Blago dobro, cene

zmerne. Gg. trgovcem popust.

Kristjan Premar,

krajač, Kranj. 463

VSAKOVRSTNE
vožnje

428

sprejme po najnižji ceni

tvrdka Josip in Rajko Turk

Ljubljana, Vidovdanska (Radeckega) cesta 3.

Modni salon

Kristina Stadler

Sv. Petra cesta 23, I.

Priporoča svojo bogato zalogo

damaskih klobukov po najnižji ceni. —

Slamniki sprejemo se v preoblikovanje

in moderniziranje z 20. februarjem,

nakar se o. n. občinstvo že sedaj opozarja.

Gradbeno podjetje

ing. Dukić & drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 20

se priporoča za vsa to

stroko spadajoča dela.

Redni bi pošni parobrod od Amsterdam

in Cherbourg za

Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in Buenos Aires.

Vsa potrebna navodila daje

Kraljevski Holandski Lloyd

Glavni zastopnik za Jugoslavijo

Jugoslavenska banka d. d.

Zagreb, B-Cesta 33.

Brzovni poslov: Realloyd, Zagreb.

Telefon: 24 - 65.

414

Lastnina in tisk Narodne tiskarne

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—